

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR : PETRE BORȘ

APARE ODATĂ PE
SĂPTĂMÂNĂ

PROPRIETAR : I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an ..... 30 Lei
Pe 6 luni ..... 16 »
Pe 3 luni ..... 8 »

Studentii plătesc pe jumătate
pentru străinătate se adaugă portul

Pentru inserții și reclame a se adresa la administrație

REPRODUȚIA INTERZISĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCURESCI

91, — Oheul Dâmboviței — 91.

Vis-à-vis de Palatul Justiției

Un număr vechi 2 Lei

 Cine primește două numere consecutive din acest ziar se consideră ca abonat.

S U M A R

DESPRE ESECUȚIUNEA SILITĂ. — *Comandament de D. Chebapci.*

Jurisprudența Română:

Inalta Curte de casație și justiție, secția II: *Iacob Vestfried dis și Iacob Zarușu dat judecăței pentru complicitate de furt de efecte militare;*

Tribunalul județului Botoșani: *Prințul Grigorie M. Sturza cu Scarlat Locerek și Constantin Turturianu. Mișcări în magistratură.* — *Informațiuni.* — *Bibliografie.*

DESPRE EXECUȚIUNEA SILITĂ

COMANDAMENT

Comandamentul este injuncțiunea, făcută debitorului de a plăti datoria, cunoscând că în cas contrar se va procedea la urmărirea și esproprierea bunurilor sale imobiliare. art. 496.

Din această definițiune urmează că, atuncea când se urmăresc fructele prinse de rădăcină, nu e nevoie de facerea unui comandament. În acest cas se face o somațiune, art. 468. De asemenea când se urmăresc veniturile unui imobil, iarăși nu se cere. Când e vorba de delăsarea unui imobil, la care debitorul este condamnat prin hotărâre, i-se face somațiune.

Definițiunea ce am dat-o se referă numai la esproprierea imobilelor; se poate însă face un comandament, fără a se arăta calea de execuțiune la care creditorul ar recurge. Acest comandament este general, în opozițiune cu cel dintâi, care e special pentru esproprierea imobiliară.

Care este natura comandamentului? Am arătat că el, ca și somațiunea, sunt acte ce preced urmărirea, și de care sunt cu totul deosebite, de aicea urmează că comandamentul, nefiind un act de urmărire, constituie numai un act de administrare și astfel poate fi îndeplinit de mandatarii generali, de tutori, fără învoirea sfatului de familie.

Am arătat când ne-am ocupat cu dispozițiunile generale la execuțiune, care sunt persoanele în drept a face comandament, în virtutea căror titluri și asupra căror persoane.

În privința persoanelor căroră trebuie făcut comandament, ne vom opri puțin.

Articolul 496 dispune ca creditorul să facă un comandament debitorului, de asemenea art. 509 obligă pe creditorul urmărit să comunice debitorului, un exemplar după afiștele de publicațiune. Din aceste două articole, cum și din art. 1836 c. gr., Curtea de casație a dedus și decis că comandamentul nu trebuie făcut deținătorului, nici afiștele încunoștințate lui, ci numai debitorului¹⁾.

Sunt însă alte dispozițiuni cuprinse la ipotecă, astfel este articolul 1806 în cuprindere: *După ce noul proprietar a făcut notificațiunea prescrisă în termenul de drept prin articolul 1804, și dacă prețul stipulat nu poate acoperi toate datoriile privilegiate și ipotecare, ori ce creditori al cărui titlu este înscris, poate cere punerea imobilului în vânzare prin licitațiune publică cu îndatorire.*

1) *«De a comunica astă cerere noului proprietar în curs de patru-deci de zile de la notificațiunea ce acesta i-a făcut».*

2) *«De a se supune a sui prețul imobilului cu a seceda parte mai mult peste prețul stipulat în actul de înstreinare».*

«Toate acestea se vor comunica după cererea înscris a creditorului atât noului proprietar cât și înstreinătorului imobilului prin tribunalul unde s'a făcut transcripțiunea actului de înstreinarea imobilului».

«Toate aceste sub pedeapsă de nulitate».

După acest articol, se vede că creditorul ipotecar este îndatorat, când scoate în vânzare imobilul, să comu-

nice cererea de punere în vânzare noului proprietar, cât și celui vechi, sub pedeapsă de nulitate.

De asemenea, după art. 1791 detentorele este ținut la toate îndatoririle ipotecare și se bucură de toți termenii de plată ce i-ar avea și debitorul primitiv. Art. 1793 decide că, în cazul în care deținătorul nu plătește, fie-care creditor ipotecar are dreptul de a cere vânzarea imobilului ipotecat pentru creanța sa; iar art. 1794 acordă beneficiu de discuțiune pentru cazul în care a rămas în posesiunea debitorului, alte bunuri ipotecate, și art. 1799 are următoarea cuprindere: «Detentorele care a plătit datoria ipotecară, sau care a lăsat imobilele ipotecate, sau care a suferit espropriațiunea acestui imobil, are recurs în garanție, de drept în contra debitorului principal».

Din coprinderea articolelor citate rezultă că, creditorul ipotecar, în cazul în care i s'a notificat transmiterea și oferit prețul, dacă nu e mulțumit, este dator, în un termen hotărît, să scoată imobilul în vânzare, încunoștințând despre aceasta atât pe noul cât și pe vechiul proprietar. În cazul în care cumpărătorul a îndeplinit dispozițiunea art. 1804, creditorul ipotecar este în drept a espropria pe deținător.

Cum trebuie dar să hotărâm, față cu dispozițiile codului civil și cu acelea din procedura civilă? În procedura belgiană, aceea a cantonului de Geneva și în aceea franceză, espropriarea este îndreptată și în potriua deținătorului, față de care se îndeplinesc toate formele.¹⁾

Articolul 519 pr. G. cuprinde: «Când imobilul, a căruia vânzare vrea creditorul să o urmărească, nu va mai fi în mâinile debitorului, comandamentul va fi semnificat și celui de al treilea deținător».

La noi jurisprudența a adoptat regula, după care, comandamentul, afiptele, se imănează debitorului, nici de cum detentorului; acestuia îi rămâne dreptul a cere restituirea imobilului pe calea acțiunii principale.

Părerea Curței de casațiune este, din temelie, greșită, în adevăr legea încuviințează, urmărirea și espropriarea bunurilor imobiliare care sunt proprietatea debitorului. Art. 1824 cod. civ. și 379 pr. civ. În adevăr ambele articole arată lămurit că espropriarea se întinde numai asupra bunurilor ce sunt în proprietatea debitorului; când dar, acesta a vîndut imobilul său l'a dat de zestre, el, a eșit din patrimoniul său și a trecut, prin un mijloc de dobândire a proprietății, în averea altuia. Art. 644 și 645 cod. civ. De altă parte articolele 1793 și 1799, ocupându-se, pe de-o parte, de drepturile creditorului ipotecar și al detentorului ce deține lucrul, în virtutea unui act translativ de proprietate (art. 1804), arată că, acesta poate fi espropriat, în cazul în care n'a plătit, sau n'a lăsat imobilul. Osebit de aceasta, legea îngăduie deținătorului (art. 1791) să invoce, toți termenii de plată. Când s'ar întâmpla ca creditorul ipotecar să urmărească imobilul înaintea termenului de plată, și

debitorul nu s'ar mai opune ca unul ce numai este proprietar, cum ar putea să se bucure de dispoziția art. 1791, spre a invoca anularea urmăririi din cauză că creanța nu este exigibilă, când n'are cunoștință de urmărire? Ar fi a da cu o mână și a lua cu cea-altă. De altă parte definițiunea art. 1746 al. ult. zice: Drep-tul de ipotecă se conservă asupra imobilelor în orî-ce mână ar trece.

De altmintrelea, cu ce drept s'ar alunga din posesiunea imobilului pe deținător? Cu ordonanța de adjudecare? Dar ea, constituind o hotărîre judecătorească, nu poate avea putere de cât numai față cu acela cu care s'a pronunțat; el ar putea să se opună la executarea ordonanței de adjudecare. În procedura franceză nu există o dispozițiune espresă pentru ca urmărirea să fie îndreptată în potriua deținătorului; și cu toate acestea, comentatorii, ca și jurisprudența, răsămându-se pe dispozițiile codului civil, au stabilit că urmărirea să se facă în potriua deținătorilor numai, sau în potriua, atât a lui, cât și a debitorului. D-l Garssonnet citează o hotărîre a Curții de casațiune prin care s'a stabilit că *l'avoué* care, cu știință, n'a pornit urmărirea în potriua deținătorului, săvârșește un delict civil pasibil de daune interese.¹⁾ Curtea de casație, secția a II-a, prin decisia din 1886, au hotărît că urmărirea îndreptată numai în potriua debitorului prin care se face urmărirea este nulă, când s'a adus la cunoștința tribunalului că imobilul a eșit din patrimoniul debitorului și se deține de altul.

Am stăruit asupra casului acesta din pricina importanței ce, mai ales astăzi, el prezintă. Mulțumită instituțiilor Creditelor fonciare rurale și urbane, proprietarii s'au scăpat imobilele lor de a fi scoase în vânzare de cămătari²⁾. Ei au găsit în împrumuturile de la Credit, înlesniri de plată în rate, care mai în toate cazurile, după cum s'a luat măsuri prin lege și statute, sunt mai mici de cât venitul anual al imobilului ipotecat. Astăzi cea mai mare parte din imobile sunt ipotecate la Creditul Funciar Rural și Urban.

Aceste imobile trec în o altă mână prin vânzare, dar mai cu seamă, prin înzestrare, astfel că marea majoritate a imobilelor ipotecate se dețin de alții. Vânzătorul, de și este ținut de evicțiune, totuși poate să nu aibă cu ce răspunde și despăgubi pe cumpărător. Cât despre înzestrător, care e un donator, el nu poate fi ținut de evicțiune în lipsă de un text, considere-se contractul de zestre ca gratuit, ori ca oneros. Cel ce va fi lovit și păgubit, va fi deținătorul. N'ar fi drept și echitabil ca, cel puțin, el să fie încunoștințat de urmărire ca să poată scăpa imobilul, plătind datoria? Este oare vre un text care să se opună la aceea ce dreptatea

1) Garssonnet vol. IV. § 647 pag. 36, nota 1: (Dalloz. p. 1885; 1. 34.)

2) Un alt folos al acestor instituțiuni este acela de a fi scăzut procentele și de a fi împuținat numărul cămătarilor

și equitatea reclamă? Se va dice: este dispozițiunea articolului 496 care obligă pe creditor a face comandament *debitorului*, acea a articolului 509, după care un exemplar de pe publicațiune se va adresa *debitorului*, este apoi dispozițiunile articolelor 1824 al. I și 1838 din codul civ., după care expropriațiunea se urmărește în potriiva *debitorului*, iar somațiunea ce o precede se face tot lui. Noi explicăm espresiunea întrebuintată de legiutor, prin acea că el s'a ocupat *de eo quod plerumque fit*, cel puțin de cea ce era la redacțiunea acestor articole, adică că, în cele mai multe cazuri, debitorul este proprietarul și deținătorul imobilului. Cu aceasta însă el n'a înțeles că și atunci când imobilul se deține de altul, tot numai debitorului trebuie să i se facă comandamentul și numai în potriiva lui să se continue urmărirea, căci dacă ar fi avut acest gând, l'ar fi arătat, adăogând, după ce a zis că comandamentul se va face debitorului, «*chiar și dacă imobilul s'ar deține de altul*». Numai în acest cas se putea recunoaște voința lui arătată înadins.

Argumentul că s'ar trage din această scăpare din vedere, ar putea fi cel mult un argument *à contrario*, dar acesta e recunoscut de slab și primejdios, și cu dânsul nu putem înlătura dreptatea și equitatea pe care să razimă părerea ce o susțin.

Un alt argument ce s'ar putea aduce în sprijinirea părerei ce o combatem, ar fi acela care s'ar deduce din comparațiunea articolului 2169 Fr., cu 1793 R. în acest din urmă articol nu s'au reprodus partea finală din art. 2169: «*treizeci zile după comandament făcută debitorului originar și somațiunea făcută celui de al treilea deținător de a plăti datoriă exigibilă sa și de a delasa imobilul*». Din această suprimare s'ar deduce că legiutorul nostru n'a admis să se procedă astfel. Această explicațiune, dacă ar putea fi privită ca îndestulătoare, ar fi numai pentru jumătate, sau mai bine numai pentru somațiune, căci dacă legiutorul a șters întreaga frază, n'au înțeles să nu oblighe pe creditor de a face comandament debitorului, cum au impus-o prin articolul 1838 cod. civ. și 496 pr. civ.

Noi socotim că suprimarea s'a făcut, fiind impusă de regulile stabilite mai întâi în articolul 1791, prin care deținătorul este ținut de toate datoriile ipotecare și se bucură, ca și debitorul, de toți termenii de plată; cu alte cuvinte, fără voea lui îl substituie debitorului de la care a dobândit imobilul. De asemenea, prin articolul 1793, legiutorul, resumând regulile edictate în articolele de mai înainte și care erau: obligațiunea deținătorului de a purga imobilul, iar ne făcând aceasta de a îl delasa, dispune: *Când detentorul nu îndeplinește una din aceste obligațiuni pe deplin, fie-care creditor ipotecar are dreptul de a cere vânzarea imobilului ipotecat pentru creanța sa*. Din aceste două texte se vede lămurit că legiutorul a substituit pe debitorul originar, înlocuindu-l cu detentorul, și aceasta rezultă lămurit

din articolul 1791, unde zice că el este ținut de toate obligațiunile la care era supus debitorul, și se bucură de toți termenii de plată. Ca sancțiune dispune expropriarea detentorului (1). Când dar legiutorul l'au substituit debitorului originar și l'au socotit ca un debitor personal, atuncea înțelesul articolelor 1824, 1838 cod. civ., 496 și 509 pr. civ., care s'a votat mai în urmă, când ne vorbesc de debitor, cuprind în ele și pe deținător, care și el este considerat ca un debitor personal. Creditorul ipotecar, vrând a porni urmărirea, trebuie să îndeplinească către acel ce deține imobilul ipotecat, toate formalitățile ce i se impun de a le îndeplini, față cu debitorul, plus, un comandament debitorului originar, pentru ca acesta să fie încunoștiințat de urmărire și să poată scăpa de garanția de evicțiune, plătind pe creditor.

D. Chebapci.

JURISPRUDENȚA ROMANA

INALTA CURTE DE CASATIE ȘI JUSTITIE, SECȚIUNEA II

Audiența de la 29 Aprilie 1896

Președenția d-lui N. MANDREA, Președinte

Iacob Vesfried zis și Iacob Zarafu, dat Judecătii pentru com-

licitate la furt de efecte militare

Complicitate.—Complicitate la furt de efecte militare de ale statului comis de un militar.—Complice civil.—**Competință.**—Dacă în asemenea cas complicele se judecă de tribunalele militare sau de tribunalele represive ordinare.

Complici la furtul de efecte militare de ale statului, comis de un militar justițiabil de consiliul de rebel, dacă sunt civili, fie pământeni, fie streini, nu sunt justițiabili de consiliile de rebel, ci de instanțele represive ordinare.

Decisiunea No. 237/96.—Casată, fără trimitere, hotărîrea consiliului de rebel cu No. 281/90 și a consiliului de revisie cu No. 23/96, în urma recursului făcut Iacob Vesfried, zis și Iacob Zarafu.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier D. Hăntescu;

S'a ascultat d-l avocat St. Șoimescu, din partea recurentului, în desvoltarea motivelor de casare.

S'a ascultat d-l procuror Ciru Oeconomu în concludțiuni.

Tribunalul deliberând,

Asupra motivului invocat:

«Necompetința tribunalelor militare de a mă judeca. Intr'adevăr instrucția și tribunalele militare au violat expresiile imperative ale art. 73, al. 6 din codul justiției militare care ordonă chiar în cazul de complicitate disjuncțiunea când e vorba de delict sau crime prevăzute de titlul al 2-lea, Cartea IV a aceluiași codice fără a stabili vr'o discuție între civili prevăzuți de același

1) În acest sens: Marton vol. III, p. 305 No. 1251. Pont vol. II, p. 486 No. 1132. Laurent recunoaște că legea l'a substituit debitorului originar, socotindu-l ca un debitor personal al creditorului însă numai în cazul în care se luase înscrupțiunea ipotecară, Vol. XXXI, No. 270—273.

articol singurul după care s'a au crezut în drept a mă judeca sustrăgându-mă de la tribunalele ordinare judecătorești mai natural».

Având în vedere decisiunea supusă recursului din care reiese că Iacob Vestried zis și Iacob Zarafu, strein, fără a i se cunoaște naționalitatea, a fost trimis în judecata trib. militare, pentru faptul de complice la furtul de efecte ale statului, imputat administratorului clasa II Ionescu Gheorghe din Regimentul Constanța No. 34, fapt prevădută și pedepsit de art. 241 cod. just. militare, combinat cu art. 50 și 51, c. penal, art. 73 pr. criminală și 195 cod. justiție militare, și condamnat ca complice:

Considerând că art. 73 din codul justiției militare prevede 6 cazuri în care toți preveniții fără deosebire se judecă de consiliul de resbel afară numai dacă faptele imputate sunt crime sau delicta prevădute de Cartea IV, titlu II, a acestui codice, în care cas se va face dijuncțiune, judecându-se militarii de consiliul de resboi, iar ceilalți de tribunalele ordinare:

Considerând că faptul care se impută recurentului era complicitatea la furtul de efecte militare de a le statului săvârșite de administratorul clasa II Ionescu Gheorghe în calitate de comptabil, și ca atare acel fapt intră în prevederile cap. VII din titlu II, Cartea IV:

Considerând că în asemenea împrejurări trib. militare erau datoare să se conforme al. 6 de sub art. 73 c. j. militare, și să judece numai pe Ionescu comptabilul, și să trimeată pe recurent înaintea trib. ordinare iar nu să-l judece cum a făcut-o:

Considerând că ultima dispoziție a art. 73 adăogat, în 1894 nu poate fi interpretată conform. 82 al. celuiiași art. și a susținea că recurentul fiind strein ar fi și pentru faptele din cartea IV, titlu II, cap. VII, justițiabil împreună cu Ionescu de consiliul de resboi, fiindcă prin adăogirea al. 6 ru s'a mai făcut deosebirea de la al. 2-lea între pământeni și streini, că toți preveniții fără deosebire de naționalitate îndată ce nu sunt militari, se judecă separat de tribunalele ordinare, destul numai că faptul imputat să intre în prevederile, Cartea IV, titlu II al codului justiției militare cum este în specie.

Că fiind vorba în cazul de față de incompetența tribunalelor militare, urmează ca casarea să fie făcută fără trimetere.

Pentru aceste motive, casează fără trimetere, etc.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI IAȘI, SECȚIUNEA II

Audiența de la 24 Maiu 1896

Președenția d-lui D. G. MAXIM, Președinte

Gh. Nițescu cu Statul

Legea de urmărire. — Urmărire după această lege. — Când poate usa Statul de această lege. — Pentru ce anume datorii. — Dacă poate urmări datorii ce nu ar rezulta din titluri legale de datorii.

După art. 1 și 7 din legea de urmărire, Statul nu poate usa de această lege de cât pentru creanțele rezultând din roburile de contribuțiuni, contractele sau ori-ce alte acte legale de datorii.

Ast-fel când Statul având învoiți locuitori pe moșiele sale cu plată de dijmă în natură, și înlocuește dijma în

natură prin plată în bani fără a avisa pe locuitorii învoiți, nu poate urmări cu legea de urmărire plata unor asemenea bani numai în baza unui tabloiu ce Statul ar fi alcătuit fără știrea și consimțământul locuitorilor, întru cât acest tabloiu nu constituie un titlu legal de datorie.

S'a ascultat: d-nii avocați Petru Nițescu și Al. Luponi, din partea apelantului Gh. Nițescu, precum și d-l avocat Ath. Gheorghiu din partea Statului intimat.

Tribunalul deliberând,

Asupra apelului pornit de către Gheorghe Nițescu contra decisiunii Casieriei generale a județului Iași sub No. 8031 din 22 Aprilie 1896, prin care s'a respins de către Casierie contestatiunea numitului contra urmăririi efectuate de percepatorul circumscripției Buciumii, prin somația No. 992, pentru suma de 147 lei 95 bani, socotită drept dijmă a două vii de pe moșia Socola pe anul 1895/96 plus zecimele adiționale de nouă lei și procente:

Având în vedere că apelantele propune în susținerea anulării acestei urmăririi, împrejurarea că Ministerul Domeniilor a efectuat-o fără să aibă vre un titlu, rol, contract sau vre un act legal de datorie, în baza căror numai se pot urmări potrivit legii speciale contribuțiunile și ori-ce venituri domeniiale:

Considerând că după art. 1 și 7 din legea de urmărire, Statul, în adevăr, nu poate usa de procedura ce o consacră de cât pentru creanțele rezultând din roburile de contribuțiuni, contractele sau ori-ce alte acte legale de datorii, așa că întru cât măsurile de urmărire se pot contesta de către cei interesați, dânsii pot opune, în primul loc, nevaliditatea ori lipsa unui titlu ori creanțe în sensul acestei legi: și în asemenea cas, instanțele judecătorești sunt ținute să discute existența titlului, fără de care nu se poate aplica această măsură de urmărire excepțională și urgentă, admisă în principal în favoarea Statului numai pentru încasarea veniturilor anume specificate prin diferite legi:

Considerând că din desbaterile urmate, decisiunea atacată prin acest apel precum și actele înfățișate de apelante, rezultă că după ce comuna Iași a trecut Statului moșiele sale, în urma legii speciale, a rămas ca noul proprietar să încaseze dijmele de la proprietarii vielor din jurul Iașului, adică zece la sută în natură din ori-ce product, potrivit vechilor asezăminte întocmite cu cultivatorii de vii: și ast-fel, după obiceiul comunei Iași, fosta proprietară, Statul, îndată după obținerea moșielor continuă a se învoi în bani pentru dijma vielor, întocmind anual în acest scop acte de învoială în regulă, subscrise de cultivatori și delegatul Ministerului, după cum se și constată că a consimțit chiar apelantul în anul trecut, 1894—1895, prin contractele legalizate de Primăria comunei Buciumii la No. 3243 și 3244/94, acte ce au servit Statului drept titlu în urmărirea plăteii dijmei, după cum se vede din quitanțele à souche ale percepatorului respectiv sub No. 1305 și 1306 din Februarie 1895:

Considerând că desi este deci constant că Statul n'avea și nici exercita contra acestor proprietari, de cât un drept de dijmă, adică de preluare în natură, într-o cantitate determinată din ori-ce product, Ministerul Domeniilor, în anul curent, a substituit contractelor de învoială în bani a dijmei întocmite până acum cu acor-

dul proprietarilor de vii, un *tabloă* ce l'a format în lipsa și fără consimțământul cultivatorilor, și în care a calculat, numai după aprecierea sa, sumele ce trebuie să le plătească aceștia în locul dijmii în natură, în baza cărui *tabloă*, trimis Casieriei generale a județului cu adresa No. 76618 din 1895, este urmărit și apelantele pentru suma de 147 lei 95 bani, cu care este înscris la No. 32 și 33, aplicându-i-se deja primul grad de urmărire, prevăzut de art. 10 din legea respectivă;

Considerând că odată ce se recunoaște de însuși reprezentatul Ministerului că sumele pentru care este urmărit apelantele sunt pentru dijmă, iar din somațiunea și decisiunea atacată, rezultând că în specie nu este alt titlu sau creanță legală de cât citatul *tabloă*, alcătuit de Minister în condițiunile de mai sus; Tribunalul, pe de-o parte, cată să respingă cererea de amânare propusă de reprezentantul Ministerului spre a se aduce un pretins rol în care ar fi trecute sumele dijmii, a cărui neexistență se stabilește chiar din actele de care s'a servit în instanță, mai ales din decisia Casieriei, care asimilează *tabloă*ul menționat, singurul titlu ce a provocat urmărirea cu un rol de contribuțiune și respinge contestația apelantului tocmai în baza acestei asimilări fără însă a lămuri și motiva de unde deduce această consecință, și apoi, în fond, urmărirea îndreptată contra apelantului Nițescu, cată a se anula, pentru că Statul n'a dovedit că pentru înlocuirea dijmii în natură ar fi intervenit și în anul curent o învoială formală, un contract, o hotărîre sau o lege care să o fi determinat la suma ce a fixat-o și dublat-o de la sine și fără consimțământul apelantului, după cum, de-alt-mintrelea, a recunoscut reprezentantul său, fără a indica în puterea cărui drept s'a făcut această convertire;

Considerând că violându-se dispozițiunile art. 1 și 7 din legea de urmărire și lucrările de urmărire înființate contra apelantului, fiind anulate din această cauză, Tribunalul cată să ordone restituirea sumei consemnate în interesul introducerii contestațiunei și să condamne Ministerul la cheltuielile de instanță pe care le apreciază la suma de zece lei.

Pentru aceste motive redactate de d-l președinte Maxim, admite apelul și anulează urmărirea.

(ss) D. G. Maxim, D. I. Emandi.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI BOTOȘANI

Audiența de la 23 Februarie 1896

Președinția d-lui M. I. CIULEI, Președinte

Sentința civilă No. 58

Prințul Grigore M. Sturza cu Scarlat Locerek și Constantin Turtureanu

Privilegiu. — Dacă creanțele pentru sumele datorite pentru cheltuielile recoltei de peste an sunt privilegiate. — Dacă acest privilegiu are preferință asupra privilegiului proprietarului moșiei pentru câșturile arendei datorite și neplătite.

Privilegiu. — Dacă creditorul privilegiat poate pierde privilegiul în contra voinței sale, și când.

Privilegiu. — Dacă privilegiul durează cât timp mobilele asupra cărora există privilegiu sunt încă la locul unde se află când a luat naștere privilegiul. — Dacă în asemenea caz creditorul privilegiat este nevoit să le revendice.

1) Sumele datorite pentru cheltuielile recoltei de peste

an sunt privilegiate și privilegiul unor asemenea creanțe are preferință înaintea privilegiului proprietarului moșiei pentru câșturile datorite de arendași și neplătite.

Ast-fel sumele datorite pentru treeratul recoltei sunt privilegiate.

2) Privilegiile ca și ori-ce alte drepturi ordinare sau extraordinare create de legiuitor în favoarea persoanelor, nu pot fi ridicate contra voinței lor, de cât în virtutea unui text expres de lege, sau în virtutea unor principii anume stabilite și recunoscute de ea.

3) Privilegiul asupra mobilelor durează cât ele se află la locul unde se găsesc când privilegiul a luat naștere, și creditorul ce are privilegiul asupra lor nu este ținut să le revendice când debitorul le-a vîndut sau cedat, dacă acele mobile se găsesc încă la locul unde se află.

S'a ascultat: d-l avocat I. Licu, din partea prințului Grigore M. Sturza, și d-nii avocați I. Niculeanu și N. Caimacan, din partea lui Scarlat Locerek, lipsind Constantin Turtureanu.

Tribunalul deliberând,

Având în vedere opozițiunea făcută de către Ernest Otto procuratorele general a prințului Grigore Mih. Sturza la sequestrul pus de către Scarlat Locerek asupra unei cantități de grâu aflat în hambarele de pe moșia Dracșani;

Având în vedere că din actele prezentate precum și din desbaterile urmate astă-zî înaintea tribunalului rezultă în fapt că Scarlat Locerek proprietar de mașine și treerător, creditor al d-lui C. Turturianu arendașul moșiei Dracșani proprietatea prințului Gr. M. Sturza pentru suma de 2500 lei provenită din trierul recoltei de pe această moșie, văzând că debitorii săi printr-o transacțiune intervenită între el și proprietar, cedează acestuia în plata câșturilor și liquidarea pretențiunilor dintre ei, întreaga avere precum și recolta aflată pe moșie, a cerut și obținut spre garantarea creanței sale privilegiate un sequestru care s'a și aplicat de către Portărei în ziua de 25 Noembrie 1895 asupra a 300 saci cu grâu în hambarul de pe zisa moșie; sequestru la care Ernest Otto procuratorele general al proprietarului moșiei s'a opus, cerând ast-fel prin reprezentantele săi d-l Avocat Ion Licu ca tribunalul să ordone ridicarea sequestrului pentru motivele:

1) Că, proprietarul fiind creditor privilegiat asupra averii arendașului său C. Turturianu pentru sumele datorite din arendă, nu poate fi înlăturat de către Locerek ale cărui creanțe nu este dintre acele prevăzute din art. 1730 și 1734 cod. civ.;

2) Că, chiar dacă s'ar recunoaște un atare privilegiu creanței lui Locerek, el s'a stins prin trecerea recoltei în posesiunea proprietarului, în virtutea transacțiunei încheiate între el și arendaș în ziua de 23 Octombrie 1895, și legea nu admite dreptul de urmărire în chestiune de lucruri mobile;

3) Că, în toate cazurile privilegiul lui Locerek neputându-se exercita conf. legii de cât asupra prețului recoltei, aceasta nu se poate înțelege ast-fel de cât cu ocaziunea unei vîndări silite, când este un *tabloă* de ordine între mai mulți creditori între care prețul

vândărei trebuie a fi distribuit, iar nu și atunci când cesiunea sa vnzarea s'a făcut prin simpla voință a părților ca în cazul prezent;

Având în vedere în drept că după dispozițiunile art. 1730 punctul 2 din c. civ. sumele datorite pentru cheltuiala recoltei de peste an sunt privilegiate;

Având în vedere că privilegiile acordate de legiuitor unor asemenea creanțe nu sunt creațiunea desartă al unui caprițiu ci opera unei voinți ferme și raționale. inspirată de un sentiment de umanitate pentru acei cari s'și împrumut munca și s'și unesc forțele în folosul altora că ast-fel fiind, forțați suntem de bunul simț și de dispozițiunile largi ale legiuitorului, în această privință, a recunoaște că printre sumele datorite pentru cheltuiala recoltei de peste an, intră și sumele datorite pentru treeratul recoltei, căci nu se poate zice recoltă de cât numai acea ce se găsește în magasiu după ce s'a cules de pe câmp și treerat adică cea ce poate fi imediat pus în circulațiune în comerț;

Având în vedere că legea prin art. 1734 c. civ., dă privilegiul creanțelor provenite din sumele cheltuite cu recolta de peste an preferința înaintea privilegiului proprietarului moșiei pentru cășturile datorite și nepătite;

Având în vedere că, din Procesul-Verbal al agentului judecătoresc care a pus sequestru se constată că el s'a aplicat asupra a 300 saci cu grâu aflați în magazinul de pe moșia Dracsani și nu se contestă de nimenea că grăul sequestrat n'ar fi acela treerat de Locerek, iar prin transacțiunea încheiată în ziua de 10 Octombrie 1895 între acesta și C. Turturianu arendașul moșiei Dracsani, se stabilește în mod clar și neîndoios că suma de 2500 lei pentru asigurarea căria s'a pus sequestrul provine din treerul acestei recolte;

Având în vedere că privilegiile ca și ori care alte drepturi ordinare sau extra-ordinare pe care legiuitorul le crează în favoarea persoanelor, nu pot fi ridicate contra voinței lor, de cât în virtutea unui text expres de lege, sau în virtutea unor principii anume stabilite și recunoscute de ea;

Având în vedere că, din diversele dispozițiuni ale legiuitorului în această materie și mai cu seamă din acele ale art. 1730 relative la privilegiul proprietarului asupra mobilelor chirișului; rezultă o regulă generală și constantă care în lipsă de texte speciale, trebuie să administreze toate celelalte cazuri și să conducă pe interpretator în resolvirea diferitelor chestiuni ce se pot presenta și pe care legiuitorul nu le-a prevăzut nici nu le-a putut prevedea;

Această regulă stabilește două lucruri: I-ia că privilegiul asupra mobilelor durează atât cât lucrul se află la locul unde s'a născut creanța asupra lui și al II-lea că nu este loc la revendicare, de cât atunci când lucrul s'a dus aiurea de la locul unde se afla;

Cu alte cuvinte, legiuitorul nu se mulțumește când e vorba de stingerea privilegiului asupra mobilelor, cu simpla intențiune sa voință unei persoane de a se despoia de lucrul său nici de o transferare ideală al stăpânirii, ci cere anume un fapt real, acela al despoierii reale prin ducerea lucrului aiurea și o proprietate operată prin mijlocul acestei strămutări reale, căci dacă ar fi adevărat după cum se pretinde că privilegiile asupra

mobilelor se sting prin simplul fapt al existenței vândărei sa cesiunei lucrului, fără ducerea reală de la locul său, atunci forțați suntem a zice că, proprietarul unei case este obligat a s'și conserva privilegiul, a revendica mobilele vândute de chirigiū chiar când ele se găsesc la locul lor de mai înainte, ceea ce ar fi o flagrantă violare al art. 1730 cod. civ. care nu obligă pe proprietar a revendica mobilele chirigiului de cât atunci când ele a fost duse în alt loc, fără consimțământul său, ori ast-fel fiind și regula și condițiunile stabilite de legiuitor în privința conservării privilegiilor, nu putem crea alte, nici a aplica ast-fel de cum este;

Făcând acuma aplicațiunea acestei regule la cazul de față, trebuie să decidem că, recolta sequestrată fiind aceea asupra căria legea dă drept de privilegiu creancierului, este bine sequestrată și nefiind loc la revendicațiune din cauză că lucrul se găsește tot unde era mai înainte și nu a fost dus aiurea după cum voste legea, ca atare sequestrul nu poate fi considerat ca un act de revendicațiune, ci ca un simplu mijloc de conservare de care ori-ce creditor are dreptul de a uza contra debitorului său neexact pentru asigurarea creanței sale. În zadar s'ar invoca că, proprietarul intrând în dreptul său prin aceasta, strămutarea recoltei era imposibilă, dar că are de fapt posesiunea, că chiar a făcut acte de proprietar vândând-o altora. Puțin importă; legea e categorică și generală. Ea nu distinge și acolo unde ea nu distinge, nimine nu are dreptul a face vre-o distincțiune. Dar în definitiv, ce este faptul ce se invoacă? O simplă împrejurare, și oare după împrejurare se decide când este vorba de ridicarea unui drept? Nu, ci după lege sau după împrejurări recunoscute de lege! și care e legea care recunoaște unei atare împrejurări efectul ce i se reclamă? Nici una;

Deci neexistând text de lege, care să prevadă cazul, regula stabilită de art. 1730 rămâne în picioare și neatinse, căci nu trebuie să uităm că dacă privilegiile sunt de strictă interpretare atunci când este vorba de a le lărgi sau multiplica, ele nu încetează de a fi tot astfel și atunci când se cere stingerea sa reducerea lor. Privilegiile sunt o instituțiune al voinței legiuitorului și ca atare nu pot fi atinse ori în ce sens ar fi de cât în virtutea aceiași voinți exprimate în mod formal. Se obiectează însă că, generalitatea acestei regule este restrânsă de maxima de drept că «lucrurile mișcătoare se prescriu prin faptul posesiunei». Da, însă această maximă n'are aplicațiunea de cât în cazul când este vorba de revendicațiune și am probat că nu poate fi revendicațiune acolo unde lucrul se găsește tot la locul său de mai înainte de și de fapt proprietarul l'ar fi posedând precum este în cazul prezent prin cesiunea și intrarea în stăpânirea moșiei, pentru că nu simpla schimbare de posesor a avut în vedere legiuitorul la stingerea privilegiilor asupra mobilelor, ci acest fapt unit cu faptul schimbării de loc al obiectului, condițiunea esențială stabilită în mod expres de legiuitor în art. citat și care formează baza maximei ce se invocă. A pretinde că maxima lucrurilor mișcătoare se prescriu prin faptul posesiunei se aplică în ori ce caz fără nici o distincțiune înseamnă a nu cunoaște motivele care au condus pe legiuitor la crearea ei, este a substi-

tui voința particulară, în locul voinței legiuitorului în paguba și detrimentul acelor tocmai pe cari vroește a favoriza, cea ce nu se poate fără o gravă încălcare de atribuțiuni. Maxima aceasta are motivele și rațiunea ei fără de care 'și perde autoritatea. — Aceste motive și această raține sunt evitarea proceselor ne numerate ce s'ar putea naște prin ușurința cu care lucrurile mișcătoare trec dintr'o mână într'alta, greutate de a deslinge aceste lucruri între ele, și grija ca nu printr'o urmărire greșită să se lezeze cum-va drepturile altora cel mai de multe ori e cu neputință zice Bigat-Preamenen în espunerea de motive ale art. 2279 c. civ. fr. (art. 1909 c. civ. rom.) de a constata identitatea lucrurilor mobile și de a le urmări din mână în mână, cea ce face revendicațiunea foarte grea și ar da loc la procese fără număr, al căror cheltueli ar esceda litigiul. Aceste dar fiind motivele regulei ce se invoacă și o regulă neputând avea aplicațiune de cât acolo, unde motivele ei se regăsesc, întrebăm: Există oare aici acea grija sau temere care a servit legiuitorului la înălțarea acestei maxime în formă de lege? Nu, fiind-că prin aflarea lucrului la locul unde era în momentul când creanța a luat naștere, nu poate să facă să nască nici îndoiala asupra identității sale, nici acea mulțime de procese de care legiuitorul are atâta oroare. Ori cazul ce se prezintă ne-fiind identic cu acel vizat de legiuitor, adică când lucrul a trecut din mână în mână și dilerind unul de altul, prin aceasta și modul de a decide trebuie să difereze, pentru că nu se poate decide în același fel, acolo unde nu sunt același fel de resoane; și în definitiv ar mai exista oare privilegiu și ce ar deveni acești oameni de muncă pentru care legiuitorul are atâta sollicitudine dacă maxima ce se invoacă ar avea asupra lor acea autoritate atât de absolută ce i se reclamă? Rare ori și în cele mai multe cazuri, n'am avea de cât privilegii moarte chiar mai înainte de a fi văzut lumina zilei și oamenii plângând munca lor pierdută. Aceasta n'a fost intențiunea legiuitorului și dacă n'a fost ast-fel să ne ferim de a denatura sau, a nimici prin substituiți în afară de spiritul lui, prin deducțiuni la care nu s'a gândit nici a trecut prin mîntea lui vr'o dată;

Având în vedere că, dispozițiunile art. 1734, după care aceste privilegii se plătesc din prețul recoltei, nu poate fi înțeles în sensul că prelerința nu are de efect de cât cu ocaziunea unei vînderi sîntă când creancierul privilegiat vine în concurs cu alte creanțe la tabloul de ordine, fiind că legea este generală și nu există o altă care să o restrîngă la cazul ce se prelinde;

Având în vedere că proba testimonială la care recurge oponentele pentru susținerea opozițiunei sale n'are nici o utilitate, de oare-ce chestiunile de care este administrată cauza, sînt pur de drept iar nu de fapt.

Pentru aceste motive redactate de d. membru I. Ivașcu, respinge opozițiunea, etc.

(Ss) I. Ivașcu, Corneliu Bottez.

Opiniune deosebită

Subsemnatul președinte al Trib. Botoșani, difer de opiniunea majorității pentru următoarele motive:

Având în vedere cererea înregistrată sub No. 17562

din 29 Noembrie 1895 prin care Ernest Otto în calitate de administrator general al moșiilor principelui Gr. M. Sturza, tînde la anularea sequestrului aplicat pe 300 saci grâu aflător pe moșia Dracșani proprietatea Principelui în pretenția lui Scarlat Locerek creditorele lui C. Turtureanu prin procesul verbal al Corpului de portărei de pe lângă acest Trib. No. 862 din 25 Noembrie 1895, și daune în sumă de 500 lei;

Văzînd actele prezentate de părți;

Avînd în vedere că oponentele își sprijină cererea sa pe motivele discutate în ședința publică și consemnate în concluziunile scrise aflate la dosar și anume: 1) creanța mașinistului Locerek pentru trierul recoltei nu este o creanță privilegiată și 2) că în cazul ipotetic când o asemenea creanță ar fi privilegiată asupra recoltei, privilegiul este pierdut, căci recolta pe care o greva a trecut în proprietatea Principelui Gr. M. Sturza.

Asupra primului motiv.

Avînd în vedere dispos. art. 1730 punctul 2 cod. civ. care zice: «creanțele privilegiate asupra orî-cărora mobile sînt; sumele datorite . . . pentru cheltuelile recoltei anului cîrîntă asupra prețului acestei recolte . . . cuvîntele: «*pentru cheltuelile recoltei*» înțrebuințate de text, implică în sine toate cheltuelile fie prin bani sau muncă, cu concursul cărora recolta a trebuit să fie adusă în stare de a putea intra în comerț. Adică de a putea fi predată cumpărătorului în înțelesul limbajului obicinuit și al obiceiului țerei, prin urmare e de nețăgăduit că munca și cheltuelile înțrebuințate pentru treeratul recoltei intră în previsionsile art. 1730 punctul 2, și dar o asemenea creanță este privilegiată, fără a se jigni principiul că privilegiile sînt de drept strict și de strînsă interpretațiune.

Asupra celui de al II-lea motiv.

Dat fiind-că creanța mașinistului pentru trierul recoltei, este o creanță privilegiată; naște întrebarea cît substituă un asemenea privilegiu și când se pierde un asemenea privilegiu substituă tot atît cît timp lucrul său lucrurile mobile pe care le grevează se găsesc în stăpînirea debitorului; odată înstrăinate privilegiul se pierde, căci asemenea privilegiu nu a dreptul de urmărit (droit de suite) cum îl a privilegiile imobilelor, această idee reese cu prisosința atat din textul art. 1751 c. civ. care zice; «mobilele nu pot fi ipotecate» cît și din maxima că lucrurile mișcătoare se prescriu prin faptul posesiunei lor (art. 1909 c. civ.);

Am admis că privilegiul asupra lucrurilor mobile cum e în specia ce ne preocupă, se pierde când lucrurile ce le greva a fost înstreinate de debitor, rămîne să răspundem: în momentul când Locerek a aplicat sequestrul, în proprietatea și posesiunea cui se găsceau obiectele sequestrate;

Avînd în vedere transacțiunea între principele Gr. M. Sturza și arendașul său de pe moșia Dracșani, C. Turturianu la 23 Octombrie 1895 autenticată de Trib. Ilfov, secția de notariat sub No. 9594 din care reese: arendașul consimte la resilierea contractului din momentul încheerii transacțiunei, trecînd în plata câștiurilor datorite, în proprietatea Principelui; produsele, obiectele, toată averea sequestrată de pe moșia

Dracșani și cele-lalte produse ce s'ar mai afla actualmente pe moșie». Prin urmare de drept toată recolta de pe moșia Dracșani asupra căreia și Locerek avea privilegiul creanței sale este trecută în ziua de 23 Octombrie 1895 în proprietatea Principelui Gr. M. Sturza și de fapt i se dă și posesiunea prin retragerea arendașului de pe zisa moșie, cum aceasta reiese din certificatul primăriei comunei Dracșani, coroborat cu întâmpinările ce Leon Turturianu administratorul proprietății face portărelui cu ocazia sequestrului cerut de Locerek și anume: că fostul arendaș s'a retras cu totul, administrațiunea întregii averi se găsește sub privegherea oamenilor însărcinați de principe și că grăul asupra căruia voește a pune sequestru, este deja vândut comerciantului Șpanier (vezi procesul verbal al Corpului Portăreilor Botoșani No. 862/95), întâmpinări susținute în audiență și de reprezentantul proprietății, cerând în mod subsidiar a i se admite martorii pentru a face dovada celor alegate;

Având în vedere că creditorele sequestrat în susținerile sale alegă: că întreaga recoltă de pe moșia Dracșani fiind sequestrată prin Portăreii de Iași (vezi dosar trib. Iași secția a 3-a No. 220/95), în pretenția proprietarului și acel sequestru ne fiind încă ridicat, averea dar se găsește în posesiunea custodelui, — dacă în fapt această alegațiune e adevărată, cum se întâmplă că custodele nu pune în vederea Portăreilor de Botoșani că mai există un sequestru aplicat de proprietate; pentru ca față de o asemenea obiecțiune Portăreii să se conforme legei (art. 426 pr. civ.) luând copie după procesul verbal lăsat în mâna custodelui? nu numai o asemenea mențiune nu se face în procesul verbal încheiat de Portăreii Botoșani, ci din contra ei sunt întâmpinați de Leon Turturianu administratoarele Principelui care le pune la dispozițiune hambarele cu grău pe care Locerek le sequestrează; prin urmare și de aci urmează ca consecința imediată: că Principele făcea acte de stăpân și posesor prin însărcinării se și dar în ce privește cel puțin, pentru grăul aflat în hambare cu ocazia sequestrului, era o tradițiune reală așa cum o cere art. 1316 cod. civ. și mai mult că sequestru aplicat de Portăreii de Iași de și nu s'au ridicat cu formele cu care se aplicase, însă de fapt și prin consimțământul părților era destăințat;

Față de aceste împrejurări de drept și de fapt, dovedit este că Principele Gr. M. Sturdza în ziua de 23 Octombrie 1895 a dovedit proprietarul întregii averi de pe moșia Dracșani și de a doua zi chiar și posesor de fapt, prin urmare sequestrul aplicat de Locerek la 25 Noembrie același an cată a fi anulat, căci privilegiul creanței sale era pierdut prin înstrăinarea de mai înainte făcută de debitorul său C. Turturianu.

Pe aceste considerente,

Sunt de părere: a se anula sequestrul aplicat asupra 300 saci cu grău de pe moșia Dracșani de către Corpul Portăreilor acestui trib. prin procesul verbal No. 862/95 în pretenția lui Scarlat Locerek.

(ss) Președinte M. I. Ciulei.

MIȘCARE ÎN MAGISTRATURA

D. Sărățeanu, actual procuror general, este înaintat procuror la Curtea de casație;

D. Stătescu, actual procuror la Curtea de Apel din capitală, este înaintat procuror general;

C. I. Stambulescu, actual judecător la tribunalul Ilfov, este înaintat procuror de Curte, în locul d-lui St. Stătescu;

D. Gr. Ștefănescu, actual prim-președinte al tribunalului Ilfov, este înaintat consilier la Curtea de apel din capitală în locul d-lui Zenide, demisionat.

D. P. A. Florian, actual președinte la tribunalul Ilfov secția III, este înaintat prim-președinte la același tribunal.

D. C. Sărățeanu, actual judecător de instrucție, este înaintat președinte al secției III a tribunalului Ilfov.

D. Grig. G. Lahovary, este numit substitut la tribunalul Constanța.

Avansarea d-lor Florian ca prim președinte cum și a d-lor Stătescu ca procuror general și Stambulescu ca procuror de Curte vor face cele mai bune impresii atât în lumea juridică cât și între justițiabili, cunoscut fiind de toți erudițiunea acestor magistrați cum și modul lor demn de a se purta cu toți acei cari vin în contact cu dânsii.

Aceste numiri dar fiind foarte bine meritate credem a ne face ecoul tutulor felicitându-i

INFORMATIUNI

Secția de vacanță a tribunalului Ilfov se va compune ast-fel:

Președinți: D-nii Oscar Niculescu de la 1—12 inclusiv; Mavrodin, de la 12—24 Iulie și C. Paraschivescu, de la 25 până la 31 August.

Supleanți: D-nii Victor Miculescu, de la 1—15 Iulie; St. Lupașcu, de la 17 Iulie până la 2 August; M. Durma, de la 3—18 August și C. Anghel de la 19—31 August.

Judecător de ședință pe tot timpul vacanțelor va fi D. Crăsnaru.

Secția vacanță a Curților de apel din București, se va compune din d-nii Chivu președinte, Corneliu Manolescu și Dâmboviceanu consilieri.

Aflăm cu multă plăcere că d-l George St. Bădulescu, licențiat în drept al facultății juridice din București, fost judecător de ocol și actualmente cap de birou la Curtea de Casație, a fost înaintat ca grefier pe lângă această înaltă instanță judecătorească, în locul vacant.

Felicitările noastre d-lui Bădulescu pentru această meritată înaintare.

Luni, 24 Iunie curent, Curtea de Casație, secția I, se va pronunța, asupra motivelor de casare rămase în divergință, în eternul proces Sturza-Gorciacoff.

BIBLIOGRAFII

In editura ziarului nostru a apărut:

Noua lege a judecătoriilor de pace, comunale și de ocol, tipărită în un format portativ și pe hârtie velină.

PREȚUL 40 BANI

De vânzare la administrația acestui ziar Cheiul Dâmboviței 91, la toate grefele Tribunalelor din țară și la librării.